

[Erik Eriksen.]

dannet en anden blokregering. Det må da blive mit spørgsmål, om den vil kunne samarbejde med venstre og de konservative, som jo tilsammen er større end socialdemokratiet. Men det spiller tilsyneladende heller ingen rolle, for — som det er hævdet i artikler af det radikale venstres pressebureau og af den højtærede økonomiministers søn — hvis et sådant samarbejde ikke kan bringes i stand, kan regeringen samarbejde med erhvervene hen over hovedet på venstre og de konservative. Må jeg i al stilfærdighed tillade mig at spørge: hvad ligger der i disse ord? Ligger der heri en formodning om, at medens erhvervslivet altid er loyalt over for den til enhver tid siddende regering, så er dette ikke tilfældet, når det gælder arbejderbevægelsen? Det er da værd at få klaret.

Dette var måske et sidespring, men jeg har nævnt det, for vi skal jo også have de radikales interessante argumenter med.

Selv om nu det radikale venstre ville bestemme over, hvem jeg måtte samarbejde med eller rettere ikke samarbejde med ved en eventuel regeringsdannelse, havde det endnu et tilbud i posen, nemlig den rene venstre-regering. Navnlig radikale politikere og blade har i hårde vendinger bebøjet mig, at jeg ikke tog imod dette tilbud. De radikale forhandlere strakte sig endda så vidt, at de tilsagde en sådan regering loyalt samarbejde. Men jeg sagde nej. Dette er så ubegribeligt, at selv en mand som redaktør Svend Thorsen har opgivet at forstå hvorfor. Og så er forklaringen endda så lige til, såre lige til.

Da jeg fik tilbuddet, orienterede jeg de radikale ledere om, at venstre og det konservative folkeparti så ens på den kommende tids opgaver, hvad tinget jo i løbet af dagen vil komme til at erfare, men jeg stod her over for en radikal mur. Den var faktisk ikke så stærk som før valget, men den blev stærk nok, da retsforbundet meldte sig.

Lad det være sagt lige ud: når det radikale venstre forkastede den venstre-konservative mulighed, men tilsagde en ren venstre-regering loyalt, så måtte det have en ganske særlig årsag. Årsagen er ikke blot, at de radikale ledere ønskede at føle deres

egen magtfuldkommenhed ved i den øjeblikkelige situation at støde de konservative ud i mørket. Nej, det radikale venstre forfulgte et politisk mål, som ligger dem meget på sinde, jeg kan oven i købet sige et langsigtet politisk mål.

Siden venstre og det konservative folkeparti har fundet hinanden i et snævert samarbejde, er det radikale venstres bevægelsesfrihed ikke helt den samme. Man ønskede at tvinge det konservative folkeparti over i en eller anden form for opposition til en venstre-regering. Derved havde det radikale parti på kort sigt opnået eller håbede at opnå, hvad ved jeg, at en venstre-regering måtte følge den politik, den kunne enes med socialdemokratiet og det radikale venstre om. Og på noget længere sigt kunne det så håbe på helt at bringe samarbejdet mellem venstre og konservative til ophør. Se, kom det først så vidt, ville vi være kommet tilbage til forholdene i 1930erne, da venstre og konservative stredes indbyrdes og derigennem muliggjorde en solid radikal-socialdemokratisk regering, for der ville ganske simpelt ikke være noget alternativ her i folketinget til denne regering. Vilkårene for en ren venstre-regering, hvis den nu var blevet dannet, ville have udviklet sig til et afhængighedsforhold til de 14 radikale og på længere sigt også til socialdemokratiet. Jeg er ikke i tvivl om, at man ville yde venstre den øjeblikkelige nødtørftige støtte i saneringsarbejdet. Og derefter ville man afvente et tidspunkt, der var belejligt for de to partier til at skille sig af med venstre-regeringen. Dertil kommer så, at der nu også er noget, der hedder politisk etik. Man kan ikke føre en valgkamp på den bredest mulige liberale samling og derefter se bort fra den. Havde venstre og jeg gjort det, ville vi ikke blot have ført vælgerne bag lyset, men vi ville også have kompromitteret fremtidsmulighederne for en liberal politik i dette land. Jeg har ikke et eneste øjeblik haft i tankerne at sælge disse muligheder for nogle ministertaburetter.

Jeg er i denne tid blevet tillagt de utroligste motiver. Det må jeg finde mig i. Men mine motiver er dem jeg har givet udtryk for. Jeg kan tilføje, at både mit syn på, hvad man kan og ikke kan, mine følelser,